Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (prvi senat)

z dne 20. septembra 2024*

„Predhodno odločanje – Nujni postopek predhodnega odločanja – Člen 99 Poslovnika Sodišča – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Evropski nalog za prijetje – Okvirni sklep 2002/584/PNZ – Člen 1(3) – Člen 4a – Postopek predaje med državami članicami – Razlogi za fakultativno neizvršitev – Člen 48(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Pravica do obrambe – Direktiva 2012/13/EU – Člen 6 – Pravica do obveščenosti v kazenskem postopku – Direktiva 2013/48/EU – Člen 3 – Pravica do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku – Odločba, izdana ob koncu sojenja, na katerem obdolžena oseba ni bila navzoča niti je ni zastopal odvetnik – Nacionalna ureditev, ki ne dopušča zavrnitve predaje zadevne osebe – Skladnost s pravom Unije“

V zadevi C-504/24 PPU, [Anacco] [i],

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Corte d’appello di Roma (višje sodišče v Rimu, Italija) z odločbo z dne 18. julija 2024, ki je na Sodišče prispela 19. julija 2024, v kazenskem postopku proti

RT,

ob udeležbi

Procura Generale della Repubblica presso la Corte d’appello di Roma,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Arabadjiev, predsednik senata, T. von Danwitz, P. G. Xuereb, A. Kumin (poročevalec), sodniki, in I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec: N. Emiliou,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi odločeno z obrazloženim sklepom v skladu s členom 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

* Jezik postopka: italijanščina.

[i] Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

Sklep

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6 PEU, člena 48(2) ter člena 52(3) in (4) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), člena 6(3)(c) Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP), člena 1(3) in člena 4a Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24) (v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584), člena 6 Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščenosti v kazenskem postopku (UL 2012, L 142, str. 1) ter člena 3 Direktive 2013/48/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje ter pravici do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemom prostosti (UL 2013, L 294, 2013, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki ga je 29. aprila 2024 izdalo parquet du procureur du Roi de Bruxelles (državno tožilstvo v Bruslju, Belgija) zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, ki jo je tribunal de première instance francophone de Bruxelles (prvostopenjsko sodišče v Bruslju za postopke v francoščini, Belgija) izreklo osebi RT, v Italiji.

Pravni okvir

Pravo Unije

Okvirni sklep 2002/584

3 V uvodnih izjavah 6 in 12 Okvirnega sklepa 2002/584 je navedeno:

„(6) Evropski nalog za prijetje, kot ga predvideva ta okvirni sklep, je na področju kazenskega prava prvi konkretni ukrep izvajanja načela medsebojnega priznavanja, o katerem je Evropski svet navedel, da je ‚temeljni kamen' pravosodnega sodelovanja.

[…]

(12) Ta okvirni sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava člen 6 [PEU] in jih izraža [Listina], zlasti Poglavje VI Listine. […]"

4 Člen 1 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Opredelitev evropskega naloga za prijetje in obveznost njegove izvršitve", v odstavkih 2 in 3 določa:

„2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 [PEU]."

5 Člen 4a navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Odločbe, izdane na podlagi sojenja, na katerem zadevna oseba ni bila osebno navzoča“, določa:

„1. Izvršitveni sodni organ lahko prav tako zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan za izvršitev zaporne kazni ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, če oseba ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, razen če je v evropskem nalogu za prijetje navedeno, da je bila oseba v skladu z dodatnimi procesnimi zahtevami, določenimi v nacionalnem pravu odreditvene države članice:

(a) pravočasno,
   (i) osebno povabljena in tako obveščena o predvidenem datumu in kraju sojenja, ki se je zaključilo z odločbo, ali če je bila zadevna oseba dejansko kako drugače uradno obveščena o predvidenem datumu in kraju sojenja, in sicer tako, da je mogoče nedvoumno sklepati, da je bila ta oseba seznanjena z načrtovanim sojenjem,

   in
   (ii) obveščena, da se odločba lahko izreče, če se sojenja ne udeleži;

   ali

(b) je bila seznanjena z načrtovanim sojenjem in je pooblastila pravnega zastopnika, ki ga je imenovala sama ali ga je imenovala država, da jo zastopa na sojenju, in jo je ta zastopnik na sojenju dejansko zastopal,

   ali

(c) potem ko ji je bila vročena odločba in je bila izrecno obveščena o pravici do ponovnega sojenja ali pritožbe, v kateri ima pravico sodelovati, ki omogoča, da se vsebina zadeve skupaj z novimi dokazi ponovno preučijo in ki lahko privede do spremembe prvotne odločbe:
   (i) izrecno izjavila, da ne izpodbija odločbe,

   ali
   (ii) ni zahtevala ponovnega sojenja ali vložila pritožbe v ustreznem roku,

   ali

(d) ji odločba ni bila osebno vročena, ampak:
   (i) ji bo osebno vročena nemudoma po predaji in bo izrecno obveščena o pravici do ponovnega sojenja ali pritožbe, v kateri ima pravico sodelovati, ki omogoča, da se vsebina zadeve skupaj z novimi dokazi ponovno preučijo, in ki lahko privede do spremembe prvotne odločbe,

   in
   (ii) bo obveščena o roku, v katerem mora zahtevati ponovno sojenje ali vložiti pritožbo, kakor je navedeno v zadevnem evropskem nalogu za prijetje.

2. Če se evropski nalog za prijetje izda za izvršitev zaporne kazni ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, pod pogoji iz odstavka 1(d), zadevna oseba pa predhodno ni prejela uradnega obvestila o kazenskem postopku zoper njo, lahko ta oseba, ko je obveščena o vsebini evropskega naloga za prijetje, pred predajo zahteva izvod sodbe. Takoj ko je odreditveni organ obveščen o zahtevi, prek izvršitvenega organa iskani osebi zagotovi izvod sodbe. Postopek predaje ali izdaja sklepa o izvršitvi evropskega naloga za prijetje se zaradi takšne zahteve s strani iskane osebe ne odloži.

Sodba se zadevni osebi izroči zgolj v informativne namene; ta izročitev se ne šteje za uradno vročitev sodbe niti ne vpliva na roke v zvezi z zahtevo za ponovno sojenje ali vložitvijo pritožbe.

3. Če se oseba preda pod pogoji iz odstavka 1(d) in če je ta oseba zahtevala ponovno sojenje ali je vložila pritožbo, se pridržanje osebe, ki čaka na ponovno sojenje ali postopek pritožbe, pregleduje redno ali na njeno zahtevo, in sicer v skladu s pravom odreditvene države članice, dokler ni postopek ponovnega sojenja ali pritožbe zaključen. Takšen pregled zlasti vključuje možnost opustitve ali prekinitve pridržanja. Ponovno sojenje ali postopek pritožbe se začne po preteku ustreznega časa od po predaje [po predaji].“

Okvirni sklep 2009/299

6 V uvodnih izjavah 1, 14 in 15 Okvirnega sklepa 2009/299 je navedeno:

„(1) Pravica obtoženca, da je osebno navzoč na sojenju, je zagotovljena s pravico do poštenega sojenja iz člena 6 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kakor jo razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice. Prav tako je Sodišče določilo, da pravica obtoženca do tega, da je osebno navzoč na sojenju, ni absolutna ter da se lahko obtoženec pod nekaterimi pogoji po lastni volji izrecno ali molče, vendar nedvoumno, odpove tej pravici.

[…]

(14) Ta okvirni sklep je omejen na natančnejšo opredelitev razlogov za zavrnitev priznanja iz instrumentov, ki izvajajo načelo vzajemnega priznavanja. Zato imajo na primer določbe v zvezi s pravico do ponovnega sojenja področje uporabe, ki je omejeno na opredelitev teh razlogov za zavrnitev priznanja. Te določbe niso namenjene usklajevanju [harmonizaciji] nacionalnih zakonodaj. Ta okvirni sklep ne posega v prihodnje instrumente Evropske unije, katerih cilj je približevanje zakonodaje držav članic na področju kazenskega prava.

(15) Razlogi za nepriznavanje niso obvezni. Vendar pa diskrecijsko pravico držav članic pri prenašanju teh razlogov v nacionalno zakonodajo ureja zlasti pravica do poštenega sojenja, pri čemer je treba upoštevati splošni cilj tega okvirnega sklepa, in sicer okrepitev procesnih pravic oseb in izboljšanje pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah“.

7 Člen 1 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Cilji in področje uporabe“, v odstavku 1 določa:

„Cilji tega okvirnega sklepa so okrepiti procesne pravice oseb, zoper katere poteka kazenski postopek, poenostaviti pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah ter zlasti izboljšati vzajemno priznavanje sodnih odločb med državami članicami.“

Direktiva 2012/13

8 Člen 6 Direktive 2012/13, naslovljen „Pravica do obveščenosti o obdolžitvah“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da so osumljene ali obdolžene osebe obveščene o kaznivem dejanju, katerega so osumljene ali obdolžene. Te informacije se podajo nemudoma in tako podrobno, kolikor je to potrebno za zaščito poštenosti postopka in učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe.

[…]

3. Države članice zagotovijo, da se, najpozneje ob vložitvi obtožnice v preizkus sodišču, podajo podrobne informacije o obdolžitvah, vključno z vrsto in pravno opredelitvijo [kvalifikacijo] kaznivega dejanja ter naravo udeležbe obdolžene osebe.

[…]“

Direktiva 2013/48

9 Člen 3 Direktive 2013/48, naslovljen „Pravica do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku“, določa:

„1. Države članice osumljenim in obdolženim osebam zagotovijo pravico do dostopa do odvetnika tako hitro in na takšen način, da se zadevnim osebam omogoči dejansko in učinkovito uveljavljanje njihove pravice do obrambe.

[…]

4. Države članice si prizadevajo dati na voljo splošne informacije, da osumljenim ali obdolženim osebam olajšajo poiskati odvetnika.

Države članice ne glede na določbe nacionalnega prava v zvezi z obvezno navzočnostjo odvetnika določijo ureditev, potrebno, da se osumljenim ali obdolženim osebam, ki jim je odvzeta prostost, zagotovi možnost učinkovitega uveljavljanja pravice do dostopa do odvetnika, razen če so se navedeni pravici odpovedale v skladu s členom 9.

[…]“

Direktiva (EU) 2016/343

10 Člen 8 Direktive (EU) 2016/343 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku (UL 2016, L 65, str. 1), naslovljen „Pravica biti navzoč na sojenju“, določa:

„[…]

2. Države članice lahko določijo, da lahko sojenje, na podlagi katerega se lahko izda odločba, s katero se ugotovi, ali je osumljena ali obdolžena oseba kriva ali nedolžna, poteka brez navzočnosti te osebe, če:

(a) je bila osumljena ali obdolžena oseba pravočasno obveščena o sojenju in o posledicah izostanka; ali

(b) osumljeno ali obdolženo osebo, ki je bila o sojenju obveščena, zastopa pooblaščeni odvetnik, ki ga je imenovala osumljena ali obdolžena oseba ali država.

[…]

4. Če države članice omogočajo sojenje brez navzočnosti osumljene ali obdolžene osebe, vendar ni mogoče izpolniti pogojev iz odstavka 2 tega člena, ker osumljene ali obdolžene osebe kljub razumnemu prizadevanju ni mogoče najti, države članice lahko določijo, da se odločba vseeno lahko izda in izvrši. Države članice v tem primeru zagotovijo, da so osumljene ali obdolžene osebe, ko so obveščene o odločitvi, zlasti v trenutku, ko so prijete, obveščene tudi o možnosti, da izpodbijajo to odločitev in da imajo pravico do novega sojenja ali drugega pravnega sredstva, v skladu s členom 9.

[…]“

11 Člen 9 te direktive, naslovljen „Pravica do novega sojenja“, določa:

„Če osumljene ali obdolžene osebe niso bile prisotne na svojem sojenju in pogoji iz člena 8(2) niso bili izpolnjeni, države članice zagotovijo, da imajo zadevne osebe pravico do novega sojenja ali drugega pravnega sredstva, ki omogoča, da se ponovno vsebinsko odloči o zadevi, vključno s preučitvijo novih dokazov, ter lahko privede do spremembe prvotne odločbe. V zvezi s tem države članice zagotovijo, da imajo te osumljene in obdolžene osebe pravico biti navzoče, učinkovito sodelovati v skladu s postopki po nacionalnem pravu in uveljavljati pravice obrambe.“

Nacionalno pravo

Italijansko pravo

12 Člen 24 italijanske ustave določa:

„Vsakdo ima pravico biti stranka v postopku za varstvo svojih pravic in legitimnih interesov.

Pravica do obrambe je nedotakljiva pravica v vseh fazah in na vseh stopnjah postopka.

Ustrezni ukrepi zagotavljajo, da imajo osebe, ki so v slabem finančnem položaju, sredstva za začetek postopka in obrambo pred katerim koli sodiščem.

[…]“

13 Člen 2 legge n. 69 – Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato darresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri (zakon št. 69 o določbah za uskladitev nacionalnega prava z Okvirnim sklepom Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami) z dne 22. aprila 2005 (GURI št. 98 z dne 29. aprila 2005, str. 6, v nadaljevanju: zakon št. 69/2005), naslovljen „Spoštovanje temeljnih pravic in ustavnih jamstev“, določa:

„Izvršitev evropskega naloga za prijetje nikakor ne sme povzročiti kršitve vrhovnih načel ustavnega reda države ali neodtujljivih pravic osebe, ki jih priznava ustava, temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, določenih v členu 6 [PEU], ali temeljnih pravic, zagotovljenih z [EKČP] in dodatnimi protokoli k [EKČP].“

14 Člen 6 zakona št. 69/2005, naslovljen „Vsebina evropskega naloga za prijetje v postopku pasivne predaje“, v odstavkih 1, 1a in 2 določa:

„1. Evropski nalog za prijetje vsebuje naslednje podatke:

(a) identiteto in državljanstvo zahtevane osebe;

(b) naziv, naslov, številki telefona in telefaksa ter elektronski naslov odreditvenega pravosodnega organa;

(c) dokazilo o izvršljivi sodbi, začasni odredbi ali kateri koli drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom, ki spada na področje uporabe členov 7 in 8 tega zakona;

(d) vrsto in pravno kvalifikacijo kaznivega dejanja;

(e) opis okoliščin, v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno, vključno s časom, krajem in stopnjo vpletenosti zahtevane osebe;

(f) izrečeno kazen v primeru končne sodbe ali najnižjo in najvišjo kazen, ki je za to kaznivo dejanje predpisana z zakonodajo odreditvene države članice;

(g) če je mogoče še druge posledice kaznivega dejanja.

1a. Če je bil evropski nalog za prijetje izdan zaradi izvršitve zaporne kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, ki se izreče po koncu sojenja, na katerem zahtevana oseba ni bila osebno navzoča, mora ta nalog vsebovati navedbo, ali je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

(a) zahtevana oseba je bila pravočasno osebno povabljena ali kako drugače uradno obveščena, in sicer tako, da je mogoče nedvoumno sklepati, da je bila seznanjena z datumom in krajem sojenja, ki se je zaključilo z odločbo, izdano v njeni nenavzočnosti, ter z dejstvom, da se lahko taka odločba izreče tudi v njeni nenavzočnosti;

(b) zahtevano osebo, ki je bila obveščena o tem, da zoper njo poteka sojenje, je na tem sojenju, ki se je zaključilo z navedeno odločbo, zastopal pravni zastopnik, ki ga je izbrala sama ali je bil imenovan po uradni dolžnosti;

(c) zahtevana oseba, ki ji je bila vročena odločba, izvršitev katere se zahteva, in je bila obveščena o pravici do ponovnega sojenja ali pritožbe, v kateri ima pravico sodelovati, ki omogoča, da se vsebina zadeve in novi dokazi ponovno preučijo, in ki lahko privede do spremembe prvotne odločbe, je izrecno navedla, da ne izpodbija odločbe, oziroma v predpisanem roku ni zahtevala ponovnega sojenja ali ni vložila pritožbe;

(d) zahtevani osebi odločba ni bila osebno vročena, ampak ji bo osebno vročena nemudoma po predaji odreditveni državi članici in bo izrecno obveščena o pravici do ponovnega sojenja ali pritožbe, v kateri ima pravico sodelovati, ki omogoča, da se vsebina zadeve in novi dokazi ponovno preučijo, in ki lahko privede do spremembe prvotne odločbe, in bo obveščena o roku, v katerem lahko zahteva ponovno sojenje ali vloži pritožbo.

2. Če evropski nalog za prijetje ne vsebuje podatkov iz odstavka 1(a), (c), (d), (e) in (f) ali navedbe, da je izpolnjen vsaj eden od pogojev iz odstavka 1a, pravosodni organ ravna v skladu s členom 16.

Enako ravna tudi, če meni, da je treba pridobiti dodatne podatke, na podlagi katerih bo lahko preveril, ali je podan eden od primerov iz členov 18, 18a, 18b in 19.“

15 Člen 18b tega zakona, naslovljen „Odločbe, izdane v nenavzočnosti obdolžene osebe“, določa:

„1. Če je evropski nalog za prijetje izdan zaradi izvršitve kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, ki se izreče po koncu sojenja, na katerem zahtevana oseba ni bila osebno navzoča, lahko višje sodišče zavrne predajo, če nalog za prijetje ne vsebuje navedbe glede izpolnjenosti pogojev iz člena 6(1a) in če odreditvena država niti na podlagi zahteve, posredovane v skladu s členom 16, ne predloži navedb glede izpolnjenosti teh pogojev.

2. Višje sodišče lahko v primerih iz odstavka 1 vseeno odredi predajo, če se z gotovostjo dokaže, da je bila zahtevana oseba seznanjena s sojenjem ali da se je namenoma izognila seznanitvi z njim.

3. Zahtevana oseba, ki predhodno ni bila obveščena o kazenskem postopku, ki je potekal zoper njo, lahko, če so izpolnjeni pogoji iz člena 6(1a)(d), zahteva izvod sodbe, na kateri temelji evropski nalog za prijetje. Taka zahteva v nobenem primeru ni razlog za odložitev postopka predaje ali izdaje sklepa o izvršitvi evropskega naloga za prijetje. Višje sodišče tako zahtevo nemudoma posreduje odreditvenemu organu.“

Belgijsko pravo

16 Člen 186 code d’instruction criminelle belge (belgijski zakonik o kazenskem postopku) določa:

„Če vabljena oseba ali odvetnik, ki jo zastopa, ne pride na dan in ob uri, ki sta določena v vabilu, se bo sojenje opravilo v nenavzočnosti.“

17 Člen 187(1) tega zakonika določa:

„Oseba, ki je bila obsojena v nenavzočnosti, lahko v petnajstih dneh po vročitvi sodbe vloži ugovor zoper sodbo.

Če ji sodba ni bila vročena osebno, lahko oseba, ki je bila obsojena v nenavzočnosti, vloži ugovor v zvezi s kazenskimi obsodbami v petnajstih dneh od dneva, ko je izvedela za vročitev.

Če ji je bil vročen evropski nalog za prijetje ali zahteva za izročitev ali če se petnajstdnevni rok ob prijetju v tujini še ni iztekel, lahko v petnajstih dneh po svoji predaji ali izpustitvi v tujini vloži ugovor.

Če ni dokazano, da je vedela za vročitev, lahko oseba, ki je bila obsojena v nenavzočnosti, vloži ugovor do izteka rokov za zastaranje kazni. V primeru civilnih obsodb lahko vloži ugovor do izvršitve sodbe.

[…]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

18 Državno tožilstvo v Bruslju je 29. aprila 2024 izdalo evropski nalog za prijetje zoper RT (v nadaljevanju: zadevni evropski nalog za prijetje), ki je francoska in tudi malijska državljanka ter imetnica malijskega diplomatskega potnega lista, zaradi izvršitve dveletne kazni odvzema prostosti, na katero jo je tribunal de première instance francophone de Bruxelles (prvostopenjsko sodišče v Bruslju za postopke v francoščini) obsodilo s sodbo z dne 18. oktobra 2023 na podlagi člena 100b, člena 432(1), prvi in drugi pododstavek, in (3) ter člena 432(2), prvi pododstavek, belgijskega kazenskega zakonika, ker ni predala mladoletnega otroka, ki je bil več kot pet dni v tujini (v nadaljevanju: sodba z dne 18. oktobra 2023).

19 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je bila sodba z dne 18. oktobra 2023 izrečena v nenavzočnosti po sojenju, ki je potekalo, ne da bi bila RT dejansko vročena obtožnica in – posledično – ne da bi bila ona ali odvetnik, ki ga je imenovala sama oziroma ki je bil imenovan po uradni dolžnosti, prisoten na obravnavi, ki je potekala v okviru tega postopka.

20 Dejstva, na podlagi katerih je bila izdana sodba z dne 18. oktobra 2023, kot so navedena v predložitveni odločbi, je mogoče povzeti, kot sledi. RT naj bi se po prenehanju razmerja z JG leta 2018 preselila v Mali z njuno hčerko UMTG, rojeno 3. novembra 2015 v Bruslju. S tem naj bi RT kršila sodbi tribunal de première instance de Bruxelles, tribunal de la famille (sodišče prve stopnje v Bruslju, sodišče za družinske zadeve, Belgija), z dne 26. junija in 24. septembra 2019, iz katerih med drugim izhaja, da bi morala UMTG imeti primarno prebivališče pri JG v Belgiji.

21 RT je bila 20. junija 2024 ob prihodu v Italijo prijeta in priprta zaradi izvršitve zadevnega evropskega naloga za prijetje. Corte d'appello di Roma (višje sodišče v Rimu, Italija), ki je predložitveno sodišče, je 22. junija 2024 zaslišalo RT, ki se ni strinjala s predajo belgijskim organom. Zlasti je trdila, da so ji malijska sodišča zaupala skrbništvo nad UMTG in da se je JG strinjal s premestitvijo hčerke v Mali. RT je na obravnavi 2. julija 2024 med drugim predlagala, naj se zavrne izvršitev tega naloga za prijetje in naj se odredi odprava pripora.

22 Ministère de la Justice (ministrstvo za pravosodje, Belgija) je na zahtevo predložitvenega sodišča z dopisom z dne 8. julija 2024 sporočilo, da je bila RT s priporočenim pismom povabljena na obravnavo 4. oktobra 2023 na tribunal de première instance francophone de Bruxelles (prvostopenjsko sodišče v Bruslju za postopke v francoščini) v postopku, v katerem je bila izdana sodba z dne 18. oktobra 2023. Ker RT ni prišla na obravnavo niti je ni zastopal zagovornik, je bila sodba izdana v nenavzočnosti po nekontradiktornem postopku. Predložitveno sodišče poleg tega navaja, da je tako iz tega pisma kot iz zadevnega evropskega naloga za prijetje razvidno, da bi lahko RT v primeru predaje belgijskim organom v petnajstih dneh od vročitve tega dopisa vložila ugovor zoper sodbo z dne 18. oktobra 2023 pri tribunal de première instance francophone de Bruxelles (prvostopenjsko sodišče v Bruslju za postopke v francoščini) in da bi se zaradi tega ugovora, če bi bil razglašen za dopusten, razveljavila ta sodba in izvedlo novo sojenje, v katerem bi imela enake pravice, kot bi jih imela v postopku, na podlagi katerega je bila izdana navedena sodba. Poleg tega naj bi imela RT možnost, da v 30 dneh od njegove vročitve vloži pritožbo zoper sodbo z dne 18. oktobra 2023 na višje sodišče v Bruslju (Belgija). V obeh primerih bi moral RT obvezno pomagati odvetnik, ki bi ga imenovala sama ali bi ga imenoval urad za brezplačno pravno pomoč, imela bi dovolj časa za pripravo obrambe in lahko bi zaprosila za izpustitev na prostost.

23 S sklepom z dne 11. julija 2024 je predložitveno sodišče na eni strani zavrnilo predlog RT za odpravo pripora, na drugi strani pa navedlo, da je za 24. september 2024 razpisalo obravnavo, na kateri bo meritorno odločilo o izvršitvi zadevnega evropskega naloga za prijetje.

24 Ker naj zakon št. 69/2005, s katerim se izvaja Okvirni sklep 2002/584, ne bi predvideval možnosti zavrnitve predaje RT v položaju, kakršen je obravnavani v postopku v glavni stvari, predložitveno sodišče dvomi o skladnosti tega zakona z italijanskim ustavnim pravom in pravom Unije. Kot naj bi namreč izhajalo iz sodne prakse Corte costituzionale (ustavno sodišče, Italija) in Corte suprema di cassazione (kasacijsko sodišče, Italija), v Italiji ni mogoče izvesti kazenskega postopka, ne da bi obtoženca zastopal odvetnik, tudi če obtoženec ni osebno navzoč. Šlo naj bi za ustavno načelo, ki ga po mnenju predložitvenega sodišča potrjujeta člen 48 Listine in člen 6 EKČP ter ki ob upoštevanju člena 6 PEU in člena 1(3) Okvirnega sklepa 2002/584 nasprotuje izvršitvi evropskega naloga za prijetje zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, ki je bila izrečena, ne da bi obtoženca zastopal odvetnik, in torej krši njegovo pravico do obrambe.

25 V zvezi s tem predložitveno sodišče omenja predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je Corte suprema di cassazione (kasacijsko sodišče) vložilo z odločbo z dne 19. decembra 2023 v nerešeni zadevi C-40/24, Derterti, ki med drugim obravnava isto problematiko, kot se obravnava v postopku v glavni stvari.

26 V teh okoliščinah je Corte d'appello di Roma (višje sodišče v Rimu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba

(a) člen 6 [PEU] in člen 48(2) ter člen 52(3) in (4) [Listine],

(b) člen 6(3)(c) [EKČP],

(c) člen 1(3) in člen 4a Okvirnega sklepa [2002/584],

(d) člen 6 Direktive [2012/13] in

(d) člen 3 Direktive [2013/48]

razlagati tako, da, če se obravnavajo kot celota, nasprotujejo nacionalni zakonodaji, kakršna je italijanska, ki v členih 2, 6 in 18b zakona št. 69/2005 določa, da Corte d'appello (višje sodišče, Italija) kot pristojni pravosodni organ zaprošene države ne sme zavrniti predaje osebe, ki jo odreditvena država zahteva zaradi izvršitve [evropskega naloga za prijetje], izdanega na podlagi obsodilne sodbe, s katero je bila izrečena kazen odvzema prostosti in ki je bila v odreditveni državi izdana po koncu kazenskega postopka, izvedenega brez navzočnosti zagovornika, ki bi ga izbral obdolženec ali ki bi ga po uradni dolžnosti imenovalo sodišče, in vsekakor brez možnosti učinkovite obrambe, tudi če ima obsojenec – po izvršitvi evropskega naloga za prijetje – pravico do vročitve obsodilne sodbe in lahko zoper to sodbo vloži ugovor ali pritožbo?“

Predlog za uporabo nujnega postopka predhodnega odločanja

27 Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku iz člena 23a, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije in člena 107 Poslovnika Sodišča.

28 V utemeljitev tega predloga predložitveno sodišče navaja, da je RT v priporu od 20. junija 2024.

29 V zvezi s tem je treba na prvem mestu spomniti, da se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe nanaša zlasti na razlago Okvirnega sklepa 2002/584, Direktive 2012/13 in Direktive 2013/48, ki spadajo pod naslov V tretjega dela Pogodbe DEU, ki se nanaša na območje svobode, varnosti in pravice. Zato se za ta predlog za sprejetje predhodne odločbe lahko uporabi nujni postopek predhodnega odločanja.

30 Na drugem mestu, kar zadeva pogoj nujnosti, je ta pogoj med drugim izpolnjen, kadar je zadevni osebi iz postopka v glavni stvari trenutno odvzeta prostost in je njeno pridržanje v priporu odvisno od rešitve spora o glavni stvari, pri čemer je treba pojasniti, da je treba položaj te osebe presojati glede na stanje na dan preizkusa predloga, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku (sodba z dne 14. maja 2024, Stachev, C-15/24 PPU, EU:C:2024:399, točka 42 in navedena sodna praksa).

31 V obravnavanem primeru je na eni strani iz predložitvene odločbe razvidno, da je RT prostost dejansko odvzeta od 20. junija 2024 in da je bila v tem položaju na dan preizkusa predloga, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku.

32 Predložitveno sodišče je na drugi strani v bistvu navedlo, da bi lahko glede na odgovor Sodišča na vprašanje za predhodno odločanje zavrnilo izvršitev zadevnega evropskega naloga za prijetje in bi torej moralo odrediti izpustitev RT.

33 V teh okoliščinah je prvi senat Sodišča na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca 1. avgusta 2024 odločil, da se predlogu predložitvenega sodišča, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku predhodnega odločanja, ugodi.

Vprašanje za predhodno odločanje

34 Člen 99 Poslovnika Sodišča določa, da lahko Sodišče, če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen je odgovor na vprašanje, ki mu je predloženo v predhodno odločanje, ali če odgovor na tako vprašanje ne dopušča nobenega razumnega dvoma, na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom.

35 To določbo je treba uporabiti v tej zadevi.

36 Predložitveno sodišče z edinim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 4a Okvirnega sklepa 2002/584 v povezavi s členom 6 PEU, členom 48(2) ter členom 52(3) in (4) Listine, členom 6(3)(c) EKČP, členom 1(3) navedenega okvirnega sklepa, členom 6 Direktive 2012/13 in členom 3 Direktive 2013/48 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero izvršitveni pravosodni organ ne sme zavrniti predaje zadevne osebe na podlagi evropskega naloga za prijetje, izdanega zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, izrečene tej osebi v odreditveni državi, če ta oseba ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, ne da bi jo zastopal odvetnik, ki ga je imenovala sama ali ki je bil imenovan po uradni dolžnosti, in v vsakem primeru brez učinkovite obrambe, če je po tej predaji tej isti osebi vročena sodba, izdana v nenavzočnosti, in če lahko zoper njo vloži ugovor ali pritožbo.

37 Najprej, iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da sta načelo medsebojnega zaupanja med državami članicami in načelo medsebojnega priznavanja, ki temelji na medsebojnem zaupanju med državami članicami, v pravu Unije temeljnega pomena, saj omogočata vzpostavitev in

ohranjanje območja brez notranjih meja. Natančneje, z načelom medsebojnega zaupanja, zlasti v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice, se od vsake od teh držav zahteva, naj – razen v izrednih okoliščinah – šteje, da vse druge države članice spoštujejo pravo Unije in zlasti temeljne pravice, priznane s tem pravom (sodbi z dne 31. januarja 2023, Puig Gordi in drugi, C-158/21, EU:C:2023:57, točka 93, in z dne 21. decembra 2023, GN (Razlog za zavrnitev, ki temelji na otrokovi koristi), C-261/22, EU:C:2023:1017, točka 33 in navedena sodna praksa).

38 Tako se od držav članic, kadar izvajajo pravo Unije, zahteva, da domnevajo, da druge države članice spoštujejo temeljne pravice, zaradi česar niti ne morejo od druge države članice zahtevati višje nacionalne ravni varstva temeljnih pravic, kot je tista, ki se zagotavlja s pravom Unije, niti ne smejo preveriti – razen v izjemnih primerih – ali je ta druga država članica v konkretnem primeru dejansko spoštovala temeljne pravice, ki jih zagotavlja Unija (mnenje 2/13 (Pristop Unije k EKČP) z dne 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, točka 192, in sodba z dne 21. decembra 2023, GN (Razlog za zavrnitev, ki temelji na otrokovi koristi), C-261/22, EU:C:2023:1017, točka 34 in navedena sodna praksa).

39 V tem okviru je namen Okvirnega sklepa 2002/584, da se z uvedbo poenostavljenega in učinkovitega sistema predaje oseb, ki so obsojene ali osumljene storitve kaznivega dejanja, olajša in pospeši pravosodno sodelovanje ter tako prispeva k uresničitvi cilja, zastavljenega za Unijo, da ta postane območje svobode, varnosti in pravice, pri čemer se opira na visoko stopnjo zaupanja, ki mora obstajati med državami članicami (sodba z dne 21. decembra 2023, GN (Razlog za zavrnitev, ki temelji na otrokovi koristi), C-261/22, EU:C:2023:1017, točka 35 in navedena sodna praksa).

40 Načelo vzajemnega priznavanja, ki se v skladu z uvodno izjavo 6 Okvirnega sklepa 2002/584 prvič konkretno izraža v evropskem nalogu za prijetje, predvidenem s tem okvirnim sklepom, je „temeljni kamen“ pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. To načelo je izraženo v členu 1(2) tega okvirnega sklepa, v katerem je določeno pravilo, da morajo države članice na podlagi tega načela in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa izvršiti vsak evropski nalog za prijetje (sodbi z dne 21. decembra 2023, GN (Razlog za zavrnitev, ki temelji na otrokovi koristi), C-261/22, EU:C:2023:1017, točka 36 in navedena sodna praksa, in z dne 21. decembra 2023, G. K. in drugi (Evropsko javno tožilstvo), C-281/22, EU:C:2023:1018, točka 59 in navedena sodna praksa).

41 Iz tega sledi, prvič, da lahko izvršitveni pravosodni organi izvršitev evropskega naloga za prijetje zavrnejo le iz razlogov, ki izhajajo iz Okvirnega sklepa 2002/584, kakor ga razlaga Sodišče. Drugič, medtem ko je izvršitev evropskega naloga za prijetje načelo, je zavrnitev izvršitve zasnovana kot izjema, ki jo je treba razlagati ozko (sodba z dne 21. decembra 2023, GN (Razlog za zavrnitev, ki temelji na otrokovi koristi), C-261/22, EU:C:2023:1017, točka 37 in navedena sodna praksa).

42 Zlasti člen 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584 pomeni izjemo od pravila, ki izvršitvenemu pravosodnemu organu nalaga, da zahtevano osebo preda odreditveni državi članici, zato jo je treba razlagati ozko (glej v tem smislu sodbo z dne 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Preklic pogojne obsodbe), C-514/21 in C-515/21, EU:C:2023:235, točka 55).

43 Na prvem mestu, iz samega besedila te določbe izhaja, da ima izvršitveni pravosodni organ možnost zavrniti izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan za izvršitev zaporne kazni ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, če oseba ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, razen če ni v evropskem nalogu za prijetje navedeno, da so izpolnjeni pogoji

iz točk od (a) do (d) navedene določbe (sodba z dne 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Preklic pogojne obsodbe), C-514/21 in C-515/21, EU:C:2023:235, točka 48 in navedena sodna praksa).

44 Glede tega je treba navesti, da je v tem členu 4a možnost zavrnitve izvršitve evropskega naloga za prijetje omejena tako, da so v njem natančno in enotno našteti pogoji, pod katerimi se priznanje in izvršitev odločbe, izdane v sojenju, na katerem zadevna oseba ni bila osebno navzoča, ne smeta zavrniti (sodba z dne 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Preklic pogojne obsodbe), C-514/21 in C-515/21, EU:C:2023:235, točka 49 in navedena sodna praksa).

45 Zato mora izvršitveni pravosodni organ evropski nalog za prijetje izvršiti, čeprav zadevna oseba ni bila navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, če se ugotovi obstoj ene od okoliščin iz člena 4a(1)(a), (b), (c) ali (d) Okvirnega sklepa 2002/584 (sodba z dne 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, točka 41).

46 Člen 4a(1)(d) Okvirnega sklepa 2002/584, ki je v tej zadevi pomemben glede na to, da je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da RT ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, in sicer s sodbo z dne 18. oktobra 2023, niti ji ta sodba ni bila osebno vročena, in ker je v zadevnem evropskem nalogu za prijetje navedeno, da lahko v petnajstih oziroma tridesetih dneh od vročitve vloži ugovor zoper to sodbo oziroma pritožbo zoper njo, ne omenja pomoči odvetnika na tem sojenju.

47 Natančneje, iz besedila člena 4a(1)(d) ne izhaja, da bi izvršitveni pravosodni organ, če je oseba, za katero je bil evropski nalog za prijetje izdan po sojenju, na katerem ni bila osebno navzoča, lahko zavrnil izvršitev tega naloga, ker je ni zastopal odvetnik, ki ga je imenovala sama ali je bil imenovan po uradni dolžnosti. Drugačna odločitev bi pomenila, da se Okvirnemu sklepu 2002/584 doda pogoj za izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki ga zakonodajalec Unije ni predvidel.

48 Na drugem mestu, v zvezi z zgodovino nastanka in cilji člena 4a Okvirnega sklepa 2002/584 je Sodišče že ugotovilo, da je namen te določbe zagotoviti visoko raven varstva in izvršitvenemu organu omogočiti, da opravi predajo zadevne osebe kljub njeni nenavzočnosti na sojenju, ki se je zaključilo z obsodbo, pri tem pa v celoti spoštovati njeno pravico do obrambe. Natančneje, kot izrecno izhaja iz člena 1 Okvirnega sklepa 2009/299 v povezavi z uvodnima izjavama 1 in 15 tega sklepa, je bil ta člen 4a vstavljen v Okvirni sklep 2002/584, da bi se zaščitila pravica obtoženca, da je osebno navzoč na sojenju v kazenskem postopku zoper sebe, hkrati pa bi se izboljšalo vzajemno priznavanje sodnih odločb med državami članicami (sodba z dne 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Preklic pogojne obsodbe), C-514/21 in C-515/21, EU:C:2023:235, točka 50 in navedena sodna praksa).

49 Hkrati je bil z Okvirnim sklepom 2009/299 črtan člen 5(1) Okvirnega sklepa 2002/584, ki je v primeru evropskega naloga za prijetje, izdanega zaradi izvršitve sodbe, izrečene v nenavzočnosti, in če zadevna oseba ni bila obveščena o datumu in kraju obravnave, ki se je zaključila z izdajo sodbe v nenavzočnosti, dovoljeval izvršitvenemu pravosodnemu organu, da izvede predajo, če odreditveni pravosodni organ v zadostni meri zagotovi, da bo oseba imela možnost zahtevati ponovno sojenje v odreditveni državi članici in da se ji bo sodilo v njeni navzočnosti.

50 Člen 4a(1)(d)(i) Okvirnega sklepa 2002/584 torej zaradi zagotavljanja varstva pravice do obrambe in do dostopa do odvetnika zahteva, da ima oseba, obsojena v nenavzočnosti, pravico „do ponovnega sojenja ali pritožbe, v kateri ima pravico sodelovati, ki omogoča, da se vsebina zadeve skupaj z novimi dokazi ponovno preučijo, in ki lahko privede do spremembe prvotne odločbe“.

51 Poleg tega je treba navesti, na eni strani, da Okvirni sklep 2002/584 uvaja sistem vzajemnega priznavanja, ki temelji na načelu medsebojnega zaupanja, in da, kot je razvidno iz uvodne izjave 14 Okvirnega sklepa 2009/299, s tem ni namenjen harmonizaciji nacionalnih zakonodaj.

52 Na drugi strani je treba pripomniti, da ta zahteva, da ima oseba pravico do ponovnega sojenja ali do pritožbe, ki omogoča ponovno preučitev vsebine zadeve, ustreza zahtevi iz člena 8(4) in člena 9 Direktive 2016/343, če države članice omogočajo sojenje brez navzočnosti osumljene ali obdolžene osebe, vendar ni mogoče izpolniti pogojev iz člena 8(2) te direktive – zlasti pogoja, da je bila oseba obveščena o sojenju – ker osumljene ali obdolžene osebe kljub razumnemu prizadevanju ni mogoče najti.

53 Iz navedenega izhaja, da člena 4a(1)(d) Okvirnega sklepa 2002/584 ni mogoče razlagati tako, da lahko izvršitveni pravosodni organ zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje, ker zadevne osebe ni zastopal odvetnik, ki ga je imenovala sama ali je bil imenovan po uradni dolžnosti, na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, še manj pa tako, da ta določba nasprotuje italijanski ureditvi, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, ker ne dovoljuje take zavrnitve, čeprav ta ureditev določa, da se v Italiji sodba v nenavzočnosti ne sme izdati, če ni bil odvetnik imenovan po uradni dolžnosti.

54 Na tretjem mestu, te razlage ne ovržeta niti Direktiva 2012/13 niti Direktiva 2013/48, ki ju je prav tako navedlo predložitveno sodišče, ne da bi pojasnilo dvome, ki jih ima v zvezi s tem. Ker se to sodišče sprašuje, ali ti direktivi državam članicam nalagata obveznost, da osumljenim ali obdolženim osebam zagotovijo pomoč odvetnika, imenovanega po uradni dolžnosti, na sojenju, ki se lahko zaključi z njeno obsodbo v nenavzočnosti, to vprašanje ni pomembno za določitev primerov, v katerih je zavrnitev izvršitve evropskega naloga za prijetje dovoljena na podlagi člena 4a Okvirnega sklepa 2002/584.

55 Zadostuje namreč spomniti, da v skladu s sodno prakso Sodišča morebitna neskladnost nacionalnega prava odreditvene države članice z določbami direktive ne more biti razlog, ki bi lahko pripeljal do zavrnitve izvršitve evropskega naloga za prijetje. Sklicevanje na določbe direktive, da bi se preprečila izvršitev evropskega naloga za prijetje, bi namreč omogočilo obiti sistem, vzpostavljen z Okvirnim sklepom 2002/584, ki izčrpno določa razloge za neizvršitev (glej v tem smislu sodbo z dne 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, točki 46 in 47).

56 Na četrtem mestu, člen 4a Okvirnega sklepa 2002/584 je treba poleg tega razlagati in uporabljati v skladu s členom 47, drugi in tretji odstavek, ter s členom 48 Listine (UL 2007, C 303, str. 17), ki – kot je navedeno v Pojasnilih k Listini o temeljnih pravicah – ustrezata členu 6 EKČP. Sodišče mora zato paziti, da se z razlago člena 47, drugi in tretji odstavek, in člena 48 Listine o temeljnih pravicah, ki jo poda, zagotovi raven varstva, s katero ni kršena raven varstva, zagotovljena v členu 6 EKČP, kot ga razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice (sodba z dne 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Preklic pogojne obsodbe), C-514/21 in C-515/21, EU:C:2023:235, točka 51 in navedena sodna praksa).

57 V skladu s to sodno prakso pa je Sodišče že razsodilo, da v vsaki od premis iz člena 4a(1), od (a) do (d), Okvirnega sklepa 2002/584 izvršitev evropskega naloga za prijetje ne posega niti v pravico zadevne osebe do obrambe niti v pravici do učinkovitega pravnega sredstva in do poštenega sojenja, kot so določene v členu 47 in členu 48(2) Listine (glej v tem smislu sodbi z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točke od 47 do 54, in z dne 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Preklic pogojne obsodbe), C-514/21 in C-515/21, EU:C:2023:235, točka 73 in navedena sodna praksa).

58 Sodišče je prav tako ugotovilo, da je bil namen sprejetja Okvirnega sklepa 2009/299, s katerim je bila v Okvirni sklep 2002/584 vstavljena ta določba, odpraviti težave pri medsebojnem priznavanju odločb, izrečenih v odsotnosti zadevne osebe, ki so posledica tega, da v državah članicah obstajajo razlike v varovanju temeljnih pravic. Zato je v tem okvirnem sklepu določeno harmonizacijo pogojev za izvršitev evropskega naloga za prijetje v primeru obsodbe v odsotnosti, ki odraža strinjanje vseh držav članic glede obsega, ki ga je treba na podlagi prava Unije priznati procesnim pravicam oseb, obsojenih v odsotnosti, za katere je bil izdan evropski nalog za prijetje (glej v tem smislu sodbo z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točka 62).

59 Tako je treba zavrniti tezo predložitvenega sodišča, v skladu s katero se lahko na podlagi obveznosti spoštovanja temeljnih pravic, kot so zagotovljene s členom 6 PEU, izvršitvenim pravosodnim organom dovoli zavrnitev izvršitve evropskega naloga za prijetje – vključno v primeru iz člena 4a(1)(d) Okvirnega sklepa 2002/584 – če zadevne osebe ni zastopal odvetnik na sojenju, ki se je zaključilo z obsodbo v nenavzočnosti, in ki dejansko postane vprašanje skladnosti te določbe s temeljnimi pravicami, ki jih varuje pravni red Unije.

60 Nazadnje, ker se zdi, da predložitveno sodišče meni, da italijansko pravo zagotavlja standard varstva pravice do obrambe, zlasti pravice do odvetnika, ki je višji od standarda, ki izhaja iz temeljnih pravic, opredeljenih v pravu Unije, zlasti v členih 47 in 48(2) Listine, je treba spomniti, da lahko izvršitveni pravosodni organ pogojuje predajo osebe, na katero se nanaša evropski nalog za prijetje, odreditvenemu pravosodnemu organu le z izpolnjevanjem zahtev, ki izhajajo iz teh določb, in ne z izpolnjevanjem zahtev, ki izhajajo iz njegovega nacionalnega prava. Drugačna rešitev bi namreč ogrozila enotnost ravni varstva temeljnih pravic, določenih v pravu Unije, načeli vzajemnega zaupanja in priznavanja, ki sta okrepljeni z Okvirnim sklepom 2002/584, ter torej učinkovitost tega okvirnega sklepa (glej v tem smislu sodbi z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točka 63, in z dne 15. oktobra 2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, točka 79).

61 Glede na vse zgoraj navedene razloge je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 4a Okvirnega sklepa 2002/584 s povezavi s členom 6 PEU ter členom 47 in členom 48(2) Listine razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero izvršitveni pravosodni organ ne sme zavrniti predaje zadevne osebe na podlagi evropskega naloga za prijetje, izdanega zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, izrečene tej osebi v odreditveni državi, če ta oseba ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, ne da bi jo zastopal odvetnik, ki ga je imenovala sama ali ki je bil imenovan po uradni dolžnosti, in če so pogoji, določeni v tem členu 4a(1)(d), izpolnjeni.

Stroški

62 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 4a Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, v povezavi s členom 6 PEU in členom 47 ter členom 48(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah

je treba razlagati tako, da

ne nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero izvršitveni pravosodni organ ne sme zavrniti predaje zadevne osebe na podlagi evropskega naloga za prijetje, izdanega zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, izrečene tej osebi v odreditveni državi, če ta oseba ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, ne da bi jo zastopal odvetnik, ki ga je imenovala sama ali ki je bil imenovan po uradni dolžnosti, in če so pogoji, določeni v tem členu 4a(1)(d), izpolnjeni.

Podpisi